

STORTINGET

Innst. 449 S

(2024–2025)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:188 S (2024–2025) og Dokument 8:252 S (2024–2025)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve og Morten Stordalen om tilgang på etanolfri bensin og Representantforslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om å unnta bensin 98 oktan E0 fra omsetningskravet

setning av biodrivstoff til veitrafikk, ved å ta inn følgende tillegg i første ledd: *98 oktan bensin skal holdes utenfor kravet.*»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Til Stortinget

Bakgrunn

Dokument 8:188 S (2024–2025)

I dokumentet fremmes følgende forslag:

- «1. Stortinget ber regjeringen sørge for at etanolfri bensin (98 oktan) gjøres til sikringskvalitet for drivstoff som skal være tilgjengelig i hele landet innenfor en rekkevidde på 50 km.
2. Stortinget ber regjeringen sørge for at etanolfri bensin (98 oktan) unntas fra omsetningskravet for biodrivstoff.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslagene.

Dokument 8:252 S (2024–2025)

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 3-3. Krav til om-

Komiteens behandling

Komiteen har i brev til Klima- og miljødepartementet ved statsråd Andreas Bjelland Eriksen bedt om en vurdering av de to forslagene fremmet i Dokument 8:188 S (2024–2025) og det ene forslaget fremmet i Dokument 8:252 S (2024–2025). Statsrådens uttalelse følger av to vedlagte brev. Komiteen inviterte til skriftlige høringsinnspill i sakene og mottok en rekke innspill. Sakens dokumenter er tilgjengelige på saksiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Mani Hussaini, lederen Ingvild Kjerkol, Stein Erik Lauvås, Linda Monsen Merkesdal og Sigurd Kvammen Rafaelsen, fra Høyre, Kari Sofie Bjørnsen, Michael Tetzschner, Bård Ludvig Thorheim og Ove Trellevik, fra Senterpartiet, Marit Arnstad, Lisa Marie Ness Klungland og Gro-Anita Mykjåland, fra Fremskrittspartiet, May Helen Hetland Ervik og Marius Arion Nilsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Lars Haltbrekken, fra Rødt, Sofie Marhaug, fra Venstre, Ola Elvestuen, fra Miljøpartiet De

Grønne, Une Bastholm, og fra Kristelig Folkeparti, Kjell Ingolf Ropstad, viser til Representantforslag 188 S (2024–2025) fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve og Morten Stordalen om tilgang på etanolfri bensin samt Representantforslag 252 S (2024–2025) fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om å unnta bensin 98 oktan E0 fra omsetningskravet.

Komiteen viser til svarbrevet fra klima- og miljøministeren datert 25. april 2025. Statsråden mener at regjeringen ikke bør gripe inn og bestemme hvilke produkter aktørene i markedet skal tilby, og at det er opp til markedet å avgjøre om det finnes etterspørsel etter etanolfri bensin. Videre understreker statsråden at omsetningskravet ikke er det samme som et innblandingskrav, og at det ikke er noen begrensning i dagens regelverk som hindrer salg av etanolfri bensin. Aktørene står fritt til å velge hvor mye biodrivstoff som blandes inn i henholdsvis bensin og diesel, forutsatt at det oppfyller bærekraftskriteriene, og at det samlede omsetningskravet for veitrafikk oppfylles.

Komiteen viser til at forslaget har fått en rekke høringssvar med svært stort engasjement for saken. Komiteen vil benytte anledningen til å understreke at det ikke er ulovlig å selge 98 oktan uten innblanding av biodrivstoff, og at det heller ikke er noen planer om å gjøre det ulovlig å selge 98 oktan uten innblanding av biodrivstoff.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre viser til at dette forslaget tidligere har vært fremmet og behandlet i Stortinget. Disse medlemmer viser til at det ikke er noe i dagens regelverk som hindrer salg av etanolfri bensin, og at aktørene står fritt til å velge hvilke kvaliteter de ønsker å tilby. Disse medlemmer mener det er viktig at det ikke er Stortinget som skal pålegge utsalgstedene hvilke varer og tjenester som skal tilbys, men at utsalgstedene selv får vurdere behov og tilbud av ulike drivstofftyper, herunder etanolfri 98 oktan bensin.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Fremskrittspartiet viser til at det inntil nylig har vært uproblematisk å kunne skaffe etanolfri bensin (98 oktan) som kan brukes på alle bensinmotorer. Slik er det dessverre ikke lenger, og flere energistasjoner tilbyr nå bare blandingsbensin med inntil 10 pst. etanolinnblanding. Innføringen av E10 som ny bensinstandard er en bristende forutsetning for bruken av mange eldre kjøretøy.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti mener det også er et beredskapsproblem dersom det i deler av landet

ikke er tilgjengelig drivstoff som er brukbart for alle bensinmotorer, og som tåler lagring.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at innføringen av E10 som ny standardbensin er gjennomført av drivstoffbransjen, men det skjer som følge av politisk styring. Disse medlemmer anfører at det ikke er bensinkundene eller drivstoffbransjen som forlanger mer etanolbensin, det er politikere og byråkrater gjennom omsetningskravet for biodrivstoff. Disse medlemmer mener staten må rydde opp i uheldige virkninger av egne bestemmelser når etanolfri bensin gradvis blir mangelvare i deler av landet. Det må gis en garanti for at etanolfri bensin skal være tilgjengelig over hele landet, slik at folk kan ha mulighet til å fortsette bruken av både kjøretøy og motorredskap.

Disse medlemmer mener at omsetningskravet for biodrivstoff, med innblanding av etanol i bensin, er et eksempel på symbolsk klimapolitikk med flere kontroversielle sider. Miljødirektoratet har tidligere anbefalt å fase ut bruken av konvensjonelt biodrivstoff i Norge innen 2030 fordi drivstoffet gir betydelig risiko for negative konsekvenser, som tap av natur og økte globale klimagassutslipp (Miljødirektoratet.no, Biodrivstoff: Krevende å redusere risiko for avskoging, 18. desember 2024). Etanolbensin skaper driftsutfordringer for både biler, båter, motorsykler samt motorredskap som ikke er bygd for alternativt drivstoff. Motorene er ikke bygget for etanol, og dette tærer på både slanger og pakninger med mulige lekkasjer som konsekvens samt fare for brann. Biodrivstoff er svært sensitivt for lagring over tid. E10 bensin skaper problemer også for fritidsbåter, og organisasjonen Norboat fraråder bruk av etanolholdig bensin.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Fremskrittspartiet mener det må sørges for at etanolfri bensin (98 oktan) er tilgjengelig i hele landet. Dette bør gjøres ved å definere etanolfri bensin som sikringskvalitet, samt ved at bensinen unntas fra omsetningskravet for biodrivstoff. Dette vil legge til rette for at flere energistasjoner kan tilby denne bensinen, som er viktig for samfunnets beredskap.

På denne bakgrunn fremmer komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at etanolfri bensin (98 oktan) unntas fra omsetningskravet for biodrivstoff.»

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at etanolfri bensin (98 oktan) gjøres til sikringskvalitet for drivstoff som skal være tilgjengelig i hele landet innenfor en rekkevidde på 50 km.»

«Stortinget ber regjeringen redusere kravet til omsetning av biodrivstoff til veitrafikk.»

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre understreker at det ikke er ulovlig å selge etanolfri bensin i dag. Det er ikke et politisk ønske å gjøre det ulovlig å selge etanolfri bensin, og drivstoffaktørene har ingen planer om å slutte med etanolfri bensin. Disse medlemmer vil vise til at et krav om etanolfritt drivstoff innen en 50 km radius vil tvinge fram opprettelsen av en rekke nye bensinstasjoner i Norge, for eksempel i Suossjavri mellom Kautokeino og Karasjok. Disse medlemmer mener forslaget vil være svært kostbart og ressursløsende.

Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti, merker seg at det dette temaet engasjerer, og at det kom inn hele 1 807 høringsinnspill til Dokument 8:252 S (2024–2025) om å unnta bensin 98 oktan E0 fra omsetningskravet. De aller fleste høringsinstansene støttet forslaget, herunder NAF, Kongelig Norsk Båtforbund, Amcar Norge, Norboat, Berema, Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber (LMK) og Motorsykelimportørenes forening.

Flertallet viser til at noen typer motorer fungerer dårlig eller kan bli skadet av drivstoff med innblanding av etanol, blant annet eldre biler, aggregater, motorsager og påhengsmotorer. Ved ekstremværhendelser, strømbortfall, andre typer kriser og eventuell konflikt kan det være svært viktig for enkeltpersoner, lokalsamfunn og nasjonal beredskap at redskaper som strømaggregater, motorsager, eldre påhengsmotorer/båter og andre transportmidler fungerer. Disse kan være avhengige av 98 oktan bensin uten innblanding av etanol. Slike motorer vil ikke uten videre bli erstattet av nullutslippsalternativer i overskuelig framtid. Stabil tilgang til egnet drivstoff kan være kritisk for denne delen av den nasjonale beredskapen.

Flertallet har merket seg at veteran- og entusiastkjøretøy produsert før 1995 og nyere entusiastkjøretøy og fritidsfartøy som lagres store deler av året, som fylles med drivstoff med 10 pst. tilsatt bioetanol, har vist seg å få store tekniske problemer og økt fare for brann. Det gjelder driftssikkerhet for alle typer båter, både fra før

1995 og fram til helt nye, der motorstans og skader er blitt et økende problem ettersom 95 oktan har økt innblanding av biodrivstoff.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne mener at klimagassutslippene knyttet til bruk av 98 oktan på veteran- og entusiastkjøretøy er neglisjerbare i klimasammenheng. Det har, slik disse medlemmer ser det, ingen negative effekter av betydning å sikre disse gruppene tilgang på drivstoff de kan bruke.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen endre forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 3-3. Krav til omsetning av biodrivstoff til veitrafikk, ved å ta inn følgende tillegg i første ledd: *98 oktan bensin skal holdes utenfor kravet.*»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Rødt, Miljøpartiet De Grønne og Kristelig Folkeparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sørge for at etanolfri bensin (98 oktan) unntas fra omsetningskravet for biodrivstoff.

Forslag fra Senterpartiet, Fremskrittspartiet, Rødt og Miljøpartiet De Grønne:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen endre forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 3-3. Krav til omsetning av biodrivstoff til veitrafikk, ved å ta inn følgende tillegg i første ledd: *98 oktan bensin skal holdes utenfor kravet.*

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 3

Stortinget ber regjeringen sørge for at etanolfri bensin (98 oktan) gjøres til sikringskvalitet for drivstoff som skal være tilgjengelig i hele landet innenfor en rekkevidde på 50 km.

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen redusere kravet til omsetning av biodrivstoff til veitrafikk.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Venstre.

K o m i t e e n har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råår Stortinget til å gjøre følgende

v e d t a k :

I

Dokument 8:188 S (2024–2025) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve og Morten Stordalen om tilgang på etanolfri bensin – vedtas ikke.

II

Dokument 8:252 S (2024–2025) – Representantforslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om å unnta bensin 98 oktan E0 fra omsetningskravet – vedtas ikke.

Oslo, i energi- og miljøkomiteen, den 27. mai 2025

Ingvild Kjerkol

leder

Lars Haltbrekken

ordfører

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen Stortinget
Postboks 1700 Sentrum
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
25/1613-

Dato
25. april 2025

Representantforslag 188 S (2024-2025) om tilgang på etanolfri bensin

Jeg viser til brev fra Stortingets energi- og miljøkomité der det bes om klima- og miljøministerens vurdering av representantforslag 188 S (2024-2025) fra stortingsrepresentantene Frank Edvard Sve og Morten Stordalen om tilgang på etanolfri bensin. Representantforslaget har følgende punkter:

1. «Stortinget ber regjeringen sørge for at etanolfri bensin (98 oktan) gjøres til sikringskvalitet for drivstoff som skal være tilgjengelig i hele landet innenfor en rekkevidde på 50 km.»
2. «Stortinget ber regjeringen sørge for at etanolfri bensin (98 oktan) unntas fra omsetningskravet for biodrivstoff.»

Nærmere vurdering av forslaget

Jeg vil innledningsvis påpeke at dette er forslag som har vært fremmet og behandlet flere ganger tidligere, blant annet i Dokument 8:126 S (2023-2024) som ble fremmet av blant annet representantene Sve og Stordalen. Min vurdering nå er i stor grad sammenfallende med det som ble trukket frem i merknadene fra komiteens flertall og samferdselsministerens vurdering til den saken.

Til punkt 1

Drivstoff omsettes i et marked, og vi må anta at bransjen har lagt forretningsmessige hensyn, eventuelt også samlet logistikk, til grunn for å tilby bensin med inntil 10 prosent bioetanol (E10). Jeg har tillit til at når bensinstasjonene velger å gå over til E10, er det basert på grundige og solide vurderinger av hva markedet etterspør. Hvis det viser seg at det finnes et marked for etanolfri bensin, for eksempel 98-oktan uten bioetanol, vil bensinstasjonene også

kunne tilby en slik kvalitet. Jeg mener regjeringen ikke bør gripe inn og bestemme hvilke produkter aktørene i markedet skal tilby.

Til punkt 2

Jeg vil understreke at omsetningskrav ikke er det samme som innblandingskrav. Omsetningskravet innebærer at en viss andel av det totale omsatte drivstoffet over et år skal være flytende biodrivstoff. Siden kravet gjelder det samlede volumet drivstoff, er det ingen begrensning i dagens regelverk som hindrer salg av etanolfri bensin. Aktørene står fritt til å velge hvor mye biodrivstoff som blandes inn i henholdsvis bensin og diesel, og hvilken type biodrivstoff som benyttes – forutsatt at det oppfyller bærekraftskriteriene og at det samlede omsetningskravet for veitrafikk oppfylles.

Jeg vil vise til at det i Norge finnes bensintyper med inntil 5 prosent bioetanol (E5) og inntil 10 prosent (E10). Hvor mye bioetanol som maksimalt er blandet inn, fremgår av merking på pumpene. Alle bensinbiler, gressklippere og båtmotorer er godkjent for bruk av E5. Biler som er produsert etter 2011, skal også være godkjent for bruk av E10. Ettersom det ikke er fastsatt særskilte begrensninger for salg av 98-oktan bensin uten bioetanol, legger jeg til grunn at slik kvalitet kan tilbys dersom det finnes etterspørsel i markedet. Jeg har derfor ikke vurdert hvorvidt omsetning av slikt drivstoff eventuelt kunne vært unntatt fra omsetningskravet.

Med hilsen

Andreas Bjelland Eriksen

Statsråden

Energi- og miljøkomiteen
Stortinget

Deres ref

Vår ref

Dato

25/1756-

28. april 2025

Vurdering av Dokument 8:252 S (2024–2025) – om å unnta bensin 98 oktan E0 fra omsetningskravet

Jeg viser til brev fra Stortingets energi- og miljøkomité der det bes om klima- og miljøministerens vurdering av representantforslag 255 S (2024-2025) fra stortingsrepresentanten Rasmus Hansson om å unnta bensin 98 oktan E0 fra omsetningskravet. Representantforslaget lyder som følger:

Stortinget ber regjeringen endre forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) § 3-3. Krav til omsetning av biodrivstoff til veitrafikk, ved å ta inn følgende tillegg i første ledd: *98 oktan bensin skal holdes utenfor kravet.*

Nærmere vurdering av forslaget

Jeg vil innledningsvis påpeke at dette er forslag som har vært fremmet og behandlet flere ganger tidligere, blant annet i Dokument 8:126 S (2023-2024) og Dokument 8: 188 S (2024-2025) som ble fremmet av blant annet representantene Sve og Stordalen. Min vurdering nå er i stor grad sammenfallende med det som ble trukket frem i merknadene fra komiteens flertall og samferdselsministerens vurdering til disse sakene.

Jeg vil understreke at omsetningskrav ikke er det samme som innblandingskrav. Omsetningskravet innebærer at en viss andel av det totale omsatte drivstoffet over et år skal være flytende biodrivstoff. Siden kravet gjelder det samlede volumet drivstoff, er det ingen begrensning i dagens regelverk som hindrer salg av etanolfri bensin. Drivstoffomsetterne står fritt til å velge hvor mye biodrivstoff som blandes inn i henholdsvis bensin og diesel, og

hvilken type biodrivstoff som benyttes – forutsatt at det oppfyller bærekraftskriteriene og at det samlede omsetningskravet for veitrafikk oppfylles.

Drivstoffomsettere står også fritt til å fordele kostnadene ved omsetningskravet slik de mener er hensiktsmessig. Det innebærer at brukere av 98-oktan bensin kan være med å betale for kostnadene ved omsetningskravet, selv uten innblanding av biodrivstoff i produktet. Dersom 98-oktan bensin unntas fra omsetningskravet vil det kunne gjøre produktet rimeligere enn andre drivstoffprodukter og gi økt bruk og økte klimagassutslipp. Jeg mener at klimapolitikken skal være rettferdig, og at det rimelig at alle brukere av flytende drivstoff er med å betale for omsetningskravet.

Jeg vil vise til at det i Norge finnes bensintyper med inntil 5 prosent bioetanol (E5) og inntil 10 prosent (E10). Hvor mye bioetanol som maksimalt er blandet inn, fremgår av merking på pumpene. Alle bensinbiler, gressklippere og båtmotorer er godkjent for bruk av E5. Biler som er produsert etter 2011, skal også være godkjent for bruk av E10. Ettersom det ikke er fastsatt særskilte begrensninger for salg av 98-oktan bensin uten bioetanol, legger jeg til grunn at slik kvalitet kan tilbys dersom det finnes etterspørsel i markedet. Jeg mener derfor at 98-oktan bensin fortsatt bør være omfattet av omsetningskravet.

Med hilsen

Andreas Bjelland Eriksen